

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobkyně: **V.M.**, st. přísl. Ukrajina, zast. Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem, se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 11. 4. 2011 čj. MV-4478-6/VS-2011,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra uvedeného v záhlaví, kterým byl zamítnut její rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 25. 11. 2010 č.j. VS-1363/53/2-2010, jímž nebylo vyhověno žádosti žalobkyně o udělení státního občanství České republiky.

Žalobkyně v žalobě uvádí, že důvodem neudělení státního občanství bylo nesplnění podmínky podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona o občanství), neboť žalobkyně údajně opakovaně porušila právní předpisy o veřejném zdravotním pojištění a dlužila na pojistném částky nikoliv bagatelní výše, když v období od 8. 10. 2004 do 5. 1. 2005 nehradila pojistné a vznikl jí nedoplatek na veřejném zdravotním pojištění v celkové výši 2.715,- Kč a za rok 2004 jí vzniklo penále ve výši 147,52 Kč a dále že žalobkyně uhradila opožděně platby na veřejné zdravotní pojištění po dni 8. 4. 2005 a 8. 9. 2005.

Žalobkyně namítá, že závěr, podle něhož žalobkyně nesplnila podmínku podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství, je zcela zřejmě nepřiměřený. Rozhodování o udělení státního občanství spadá do sféry správního uvážení, avšak posouzení podmínek podle § 7

odst. 1 zákona o občanství nemůže být svévolné a musí odpovídat kautelám § 2 odst. 4 správního řádu.

Správní orgán uvedené kautely zcela zřejmě překročil, když v neprospěch žalobkyně přičetl porušení povinností, které nelze s ohledem na všechny okolnosti případu posuzovat jako závažné, aniž by přitom zároveň posoudil, jaký dopad má uvedené nesplnění povinnosti z hlediska veřejného zájmu. Správní orgán se zejména nevypořádal s tím, zda lze z jednorázového porušení povinnosti řádně hradit pojistné na veřejné zdravotní pojištění dovozovat, že udělením státního občanství žalobkyně by byl narušen či ohrožen veřejný zájem, a to zejména v tom smyslu, že by z něho mohl vyplývat předpoklad, že žalobkyně bude zákonné povinnosti porušovat rovněž jako státní občanka České republiky. V tomto ohledu žalobkyně poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10 Ca 155/2006-116 a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 31/2005.

Ministr vnitra se v žalobou napadeném rozhodnutí svévolně vypořádal s námitkami žalobkyně uvedenými v rozkladu, když žalobkyně v první námitce namítala, že k nesplnění povinnosti žalobkyně došlo bez jeho vědomí, neboť byla v dobré víře a spravedlivě očekávala, že pojistné hradí zaměstnavatel. V druhé námitce žalobkyně uváděla, že okamžitě po zjištění skutečností o tom, že má na pojistném nedoplatek a penále, svoji povinnost dodatečně splnila, ve třetí námitce žalobkyně poukazovala na to, že k porušení povinnosti došlo v době více jak 5 let před podáním žádosti o udělení státního občanství a v následném období se žalobkyně nedopustila neplnění obdobné ani žádné další jiné povinnosti ve smyslu § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství. Ve čtvrté námitce žalobkyně poukazovala na to, že celková dlužná částka byla bagatelní výše.

Ministr vnitra zejména opomněl vzít do úvahy fakt, že žalobkyně nenesla za porušení povinnosti odpovědnost a že dodatečné splnění povinnosti učinila bez odkladu poté, kdy se o nedoplatek na pojistném dozvěděla.

Za překročení mezí diskreční pravomoci je nutno považovat rovněž úvahu správního orgánu, podle něhož žalobkyně porušila povinnost podle § 10 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění, když nesplnila notificační povinnost, pokud ji nesplnil zaměstnavatel. Uvedenou úvahu správního orgánu je nutno považovat za úvahu absurdní za situace, kdy žalobkyně byla v dobré víře a spravedlivém očekávání, že její zaměstnavatel plní zákonné povinnosti, tedy nejenže hradí pojistné na veřejné zdravotní pojištění, ale zároveň že splnil notificační povinnost, a z tohoto důvodu neučinila oznámení namísto zaměstnavatele a po dobu trvání pracovního poměru nehradila pojistné.

Podle názoru žalobkyně je napadené rozhodnutí zcela zřejmě za hranicí principu proporcionality. Správní orgán žalobkyni vyčítá ad hoc neplnění povinností, a to neplnění nezaviněné, respektive dokonce nevědomé, zároveň okamžitě po jeho zjištění žalobkyní odstraněné, respektive napravené. Správní orgán bez spravedlivého důvodu ignoruje, že nesplnění povinnosti nebylo relevantní z hlediska veřejného zájmu v době, kdy k němu došlo, zejména však nemůže být východiskem pro hypotézu, že by se žalobkyně porušování jakýchkoliv povinností měla dopouštět v budoucnosti jako státní občanka. Správní orgán přitom bez spravedlivého důvodu konstatuje, že žalobkyni „je nutno poskytnout určitý čas, aby správní orgán přesvědčila, že své povinnosti bude řádně plnit v budoucnu“, a to přesto, že ze skutkového stavu zjištěného ve správním řízení bez pochybností vyplývá, že se žalobkyně po předmětném ad hoc porušení povinnosti nadále po dobu více než pěti let nedopustila jakéhokoliv, natožpak zaviněného pochybení či porušení právních předpisů. Nelze též opomenout, že rozhodnutí je takto v rozporu s principem předvídatelnosti, neboť nelze vyloučit, že kdykoliv v budoucnosti, bez ohledu na řádnost života žalobkyně, správní orgán nevyhoví ani její další žádosti s odkazem na totožné porušení povinnosti.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě zdůraznil, že ani v případě splnění všech zákonem o státním občanství stanovených podmínek nemusí být žádosti o udělení státního občanství vyhověno. Jinými slovy stanovené podmínky nemají ten právní význam, že by při jejich splnění (nebo prominutí jejich splnění ze zákonem stanovených důvodů) muselo být státní občanství České republiky uděleno. Zároveň však lze učinit závěr, že jejich nesplnění nebo nemožnost prominutí jejich splnění má pouze za následek, že fyzické osobě státní občanství udělit vůbec nelze.

K námitce žalobkyně, že nesplnění podmínky podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství jí mělo být prominuto, neboť byla v dobré víře a spravedlivě očekávala, že za ni hradí pojistné na veřejné zdravotní pojištění zaměstnavatel, žalovaný uvádí, že se žalobkyně neměla spoléhat na skutečnost, že nyní bude pojistné hradit její zaměstnavatel, ale měla se přesvědčit, zda tomu tak skutečně je. Pokud ust. § 11 odst. 4 zákona o občanství Ministerstvu vnitra umožňuje předmětnou podmínku prominout v případech hodných zvláštního zřetele, není tím řečeno, že na prominutí této podmínky je právní nárok. Výklad tohoto ustanovení, jaký provedla žalobkyně, by však znamenal, že na prominutí této podmínky by byl právní nárok v případě, že došlo k neplnění zmíněných povinností v době, kdy měl tyto povinnosti plnit někdo jiný. Takový výklad je však nutno odmítnout. Žalovaný zastává názor, že pokud došlo k neplnění zmíněných povinností v době, kdy za žadatelku měl plnit zaměstnavatel, sama žadatelka nesplnění uvedených povinností nezavinila, respektive nemohla jejich plnění ovlivnit, posoudí Ministerstvo vnitra, zda jednání na straně zaměstnavatele, kdy měl za žadatelku hradit veřejné zdravotní pojištění, lze spatřovat případ hodný zvláštního zřetele, který by umožňoval, aby byla tato podmínka žadatelce prominuta, když žadatelka sama neprokázala nade vší pochybnost, že předložená pracovní smlouva o existenci tohoto pracovněprávního vztahu je platná, neboť společnost, která v pracovní smlouvě figuruje jako zaměstnavatel žalobkyně, není evidována v obchodním rejstříku ani nebyla do obchodního rejstříku nikdy zapsána.

Žalovaný je proto přesvědčen, že nepřekročil meze správního uvážení, nerozhodoval na základě libovůle ani neporušil procesní předpisy a nejsou dány důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Proto žalovaný navrhuje, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dne 10. 3. 2010 žalobkyně podala žádost o udělení státního občanství. Žalobkyně mimo jiné předložila vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění vystavené dne 4. 8. 2010, ze kterého mimo jiné vyplývá, že žalobkyni bylo na její účet za měsíce říjen, listopad a prosinec 2004 předepsáno pojistné ve výši 905,- Kč, které však žalobkyně uhradila až dne 5. 1. 2005. Z výpisu dále vyplývá, že pojistné za měsíc březen 2005 žalobkyně uhradila namísto dne 8. 4. 2005 až dne 13. 4. 2005 a že pojistné za měsíc srpen 2005 uhradila žalobkyně namísto dne 8. 9. 2005 až dne 19. 9. 2005.

Při pohovoru provedeném Ministerstvem vnitra dne 7. 9. 2010 žalobkyně uvedla, že v České republice nikdy nepodnikala, a to ani na živnostenský list ani prostřednictvím právnické osoby a nebyla ani prakticky zaměstnána vyjma období od 1. 7. 2004 do 6. 8. 2004. Pobyť v České republice financovala z ušetřených prostředků a z prostředků od rodičů. K nedoplatku za září až listopad 2004 žalobkyně uvedla, „že k nedoplatku došlo v období, kdy opustila společnou domácnost, než navázala nový poměr“. Požádala o prominutí splnění podmínky z důvodu, že počátkem roku 2005 pochybení napravila. Dále žalobkyně uvedla, že od 22. 5. 2006 do května 2010 byla na mateřské dovolené a nyní je uchazečkou o zaměstnání a pobírá podporu v nezaměstnanosti.

Rozhodnutím ze dne 25. 11. 2010 č.j. VS-1363/53/2-2010 Ministerstvo vnitra žádost žalobkyně o udělení státního občanství České republiky nevyhovělo. V odůvodnění rozhodnutí ministerstvo uvedlo, že žalobkyně splňuje podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství, neboť neplnila povinnosti vyplývající ze zvláštních právních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění. K tomu Ministerstvo vnitra uvedlo, že žalobkyně neodvedla splátky na pojistné za měsíc září až listopad v roce 2004 a za březen a srpen v roce 2005 ve stanovené lhůtě. Dále ministerstvo uvedlo, že splnění této podmínky může prominout v souladu s ust. § 11 odst. 4 zákona o občanství z důvodů hodných zvláštního zřetele. Ministerstvo po posouzení všech podkladů pro udělení občanství rozhodlo tak, že podmínku nepromine. Přitom vzalo Ministerstvo vnitra do úvahy, že prominutí jakékoliv zákonné podmínky je ze své povahy výjimkou z běžného postupu při udělování státního občanství. Je-li zde dán některý ze zákonem stanovených důvodů pro případ prominutí té které neplněné podmínky, je nutno zkoumat, existuje-li v daném případě nějaká okolnost, která by odůvodňovala výjimečný přístup v podobě jejího prominutí. V případě žalobkyně nebyla existence takových okolností shledána. Ministerstvo vnitra přitom vzalo do úvahy, že žalobkyně nebyla na území České republiky pracovně činná, s výjimkou krátkého období od 1. 7. 2004 do 6. 8. 2004, kdy byla zaměstnána jako úklidová pracovnice.

Ministerstvo vnitra dále uvedlo, že státní občanství je považováno za pevný a trvalý vztah mezi žadatelem a Českou republikou a trvalost tohoto vztahu je dána plnou integrací žadatele ve společnosti. Integrace je charakterizována nejen dodržováním právního řádu České republiky, ale i vazbami rodinnými, sociálními a pracovními. Ministerstvo vnitra však pracovní integraci žalobkyně nepovažuje za dostatečnou. Má proto za to, že žádost byla podána předčasně, neboť žalobkyni je třeba poskytnout určitý čas k završení integrace, a to hlavně v oblasti pracovní a k prokázání toho, že i nadále bude dobrovolně řádně a včas plnit povinnosti, které jí vyplývají ze zvláštních právních předpisů.

Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí rozklad, ve kterém uvedla, že v případě porušení podmínky podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství se musí jednat o tak závažné porušení těchto povinností, že je z něj patrná obava, že žadatel neplnil své povinnosti vědomě a záměrně, přičemž je zde dána důvodná obava, že obdobným způsobem nebude své povinnosti plnit rovněž jako státní občan České republiky. V případě žalobkyně však tyto podmínky splněny nejsou, k tomu uvádí následující skutečnosti: za období září až listopad 2004 došlo k nesplnění povinnosti bez zavinění žalobkyně, neboť byla ode dne 13. 8. 2004 zaměstnána v pracovním poměru u společnosti I & S Service, s. r. o. Pracovní poměr trval až do dne 20. 12. 2004. Existenci tohoto pracovního poměru žalobkyně dokládá pracovní smlouvou. Vzhledem k tomu byl v tomto období zdravotní pojištění za žalobkyni povinen platit její zaměstnavatel. Žalobkyně byla v dobré víře, že zaměstnavatel tuto povinnost plní. O neplnění této povinnosti se žalobkyně dověděla až zpětně, a to na základě výzvy zdravotní pojišťovny. Veškeré nedoplatky pak bez odkladu doplatila. Dále žalobkyně poukázala na to, že v České republice pobývá již od roku 2003, přičemž předmětné nesplnění povinnosti bylo jediným ad hoc porušením povinnosti souvisejícím s pobytem na území České republiky, ke

kterému došlo před více než pěti lety. Po dobu více než pěti let před podáním žádosti žalobkyně plnila všechny povinnosti bez vzniku nedoplatků.

K úvaze o nedostatečné integraci žalobkyně v České republice žalobkyně poukazuje na to, že nebyla v České republice zaměstnána pouze po dobu od 1. 7. 2004 do 6. 8. 2004, jak uvádí Ministerstvo vnitra, ale také v období od 13. 8. 2004 do 20. 12. 2004. Nelze tedy dovozovat, že žalobkyně není dostatečně pracovně integrována, zejména s přihlédnutím k faktu, že v období od 22. 6. 2006 do 23. 5. 2010 čerpala mateřskou a posléze rodičovskou dovolenou, přičemž následně byla vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a snaží se najít zaměstnání. Skutečnost, že doposud do zaměstnání přijata nebyla, nelze vykládat v její neprospěch v situaci, kdy o přijetí do zaměstnání usiluje.

Trvalost vztahu k České republice žalobkyně dovozuje z toho, že na území České republiky pobývá od svého příjezdu v roce 2003 soustavně, k České republice má pevné a trvalé rodinné pouto, a to s ohledem na jejího přítele a syna. Vzhledem k existenci partnerského vztahu a narození syna je pro žalobkyni de facto nepředstavitelné, že by měla Českou republiku opustit, a to z jakéhokoliv důvodu. Veškeré rodinné a sociální vazby má v České republice, také s přihlédnutím k faktu, že na území pobývá rovněž otec žalobkyně a její bratr. Pracovní integraci v České republice si žalobkyně dosud neměla fakticky možnost vytvořit, a to vzhledem ke skutečnosti, že se jí narodil syn a po dobu mateřské a rodičovské dovolené tedy nemohla pracovat. O plnohodnotné pracovní zařazení po skončení rodičovské dovolené se žalobkyně snaží.

S ohledem na uvedené skutečnosti nebyl dle názoru žalobkyně dán prostor pro úvahu správního orgánu o prominutí splnění podmínky. Prominutí podmínky ve smyslu § 11 zákona o občanství přichází v úvahu pouze tehdy, pokud je dána některá skutečnost ve smyslu § 7 zákona o občanství, k takovému stavu však v případě žalobkyně nedošlo, neboť neplnění povinností dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství není v případě žalobkyně dáno. Došlo totiž pouze k nezaviněnému a ojedinělému nesplnění této povinnosti, a to v době před více než pěti lety, přičemž následně žalobkyně veškeré povinnosti spojené s pobytem cizinců na území České republiky řádně plnila. Zároveň nelze přihlížet ke skutečnosti, že v současné době není žalobkyně zaměstnána, protože po většinu doby svého pobytu čerpala mateřskou a následně rodičovskou dovolenou a pečovala o svého syna, českého státního občana.

Žalobou napadeným rozhodnutím ministra vnitra ze dne 11. 4. 2011 č.j. MV-4478-6/VS-2011 byl rozklad žalobkyně zamítnut. Ministr vnitra v odůvodnění rozhodnutí zrekapituloval obsah správního spisu a konstatoval, že žalobkyně v rozkladu nevyvrací ani nepopírá skutková zjištění správních orgánů a vyslovila pouze nesouhlas s hodnocením skutkových okolností, které správní orgán provedl v rámci správního uvážení a učinil závěry v mezích diskrečního oprávnění. Ministr vnitra zjistil, že žalobkyně sice splňuje podmínky pro udělení českého státního občanství stanovené v § 7 odst. 1 písm. a), písm. c) a písm. d) zákona o občanství, avšak nesplňuje podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. e) tohoto ustanovení tím, že porušila zvláštní právní předpisy, neboť neplnila své povinnosti na úseku veřejného zdravotního pojištění. K tomu ministr vnitra uvedl, že žalobkyně v období od 8. 10. 2004 do 5. 1. 2005 nehradila pojistné a vznikl jí tak nedoplatek na veřejném zdravotním pojištění v celkové výši 2.715,- Kč, za rok 2004 tak žalobkyni mimoto vzniklo i penále ve výši 147,52 Kč. Dále žalobkyně neuhradila včas platbu na veřejné zdravotní pojištění dne 8. 4. 2005 a 8. 9. 2005, přičemž vždy se jednalo o částky nikoliv bagatelní výše. Žalobkyně tak neuhradila ve stanovené době pět splátek na pojistném v průběhu 12 měsíců, proto se nejedná podle názoru ministra vnitra o porušení jednorázové, ale přinejmenším opakované. Ministerstvo vnitra tak nepochybovalo a ust. § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství aplikovalo správně.

Ministr vnitra dále zdůraznil, že dobou rozhodnou pro udělení státního občanství není pouze doba povoleného trvalého pobytu, ale jedná se o celkové posouzení doby, kdy je žalobkyně na území České republiky, což je celková doba od příjezdu žalobkyně do České republiky.

Ministr vnitra je názoru, že žalobkyně porušovala předpisy o veřejném zdravotním pojištění a opakovaně dlužila na pojistném částky nikoliv bagatelní výše. Ve spojitosti se sedmiletým pobytem v České republice nelze její opomenutí hodnotit jinak než jako závažné porušení dotčených předpisů z důvodu nedbalosti. Jak sama žalobkyně v rozkladu uvádí, plnění povinností vyplývajících z ust. § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství je dlouhodobý proces, ze kterého je nutno dovodit, že žadatel o státní občanství plní své závazky průběžně po celou dobu svého povoleného pobytu. Ze správního spisu ale vyplynulo, že žalobkyně povinnosti neplnila, když jí vznikl dluh na veřejném zdravotním pojištění v roce 2004 a v roce 2005.

Ministr vnitra dále zdůraznil, že žalobkyně má na území povolen trvalý pobyt a není nijak nucena, aby území České republiky opustila.

K otázce integrace žalobkyně ministr vnitra zdůraznil, že mateřská či rodičovská dovolená nebyla žalobkyni žádným způsobem vytýkána. Je však nutno posuzovat skutečnost, že žalobkyně v průběhu necelých tří let, kdy měla možnost být zaměstnána, byla v pracovním poměru pouze jeden měsíc u společnosti Hotliner, s. r. o., pracovní poměr u společnosti I & S Service, s. r. o., v období od 13. 8. 2004 do 20. 12. 2004 žalobkyně neprokázala nade vší pochybnost. Společnost uvedená v pracovní smlouvě, která tam figuruje jako zaměstnavatel, nebyla do obchodního rejstříku nikdy zapsána. Pokud by ministr vnitra připustil existenci tohoto pracovněprávního poměru, pak žalobkyně porušila § 10 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., neboť byla povinna neprodleně oznámit příslušné zdravotní pojišťovně skutečnosti o vzniku a zániku tohoto pracovního poměru, pokud tak neučil zaměstnavatel. Vzhledem k tomu, že žalobkyně splátky na pojistném v roce 2004 a 2005 sama uhradila, což doložila přehledem plateb z tohoto období, musela tedy o pochybení svého zaměstnavatele vědět a přesto minimálně do srpna 2010 o těchto skutečnostech příslušnou zdravotní pojišťovnu neinformovala.

Ministr vnitra je toho názoru, že prvořadou povinností osoby, která se uchází o státní občanství, je náležitý respekt k právnímu řádu hostitelského státu a plnění povinností. Veřejné zdravotní pojištění v České republice je založeno na solidárním systému, který je průběžně financován a každé pochybení při úhradě pojistného tento systém ohrožuje, včasné a řádné odvádění pojistného ze strany povinných subjektů je jedním ze základních předpokladů nezbytných pro řádné fungování tohoto systému.

Ministr vnitra proto uzavřel, že prvoinstanční orgán své rozhodnutí řádně odůvodnil tím, že uvedl veškeré zjištěné skutečnosti a podložil je důkazy. Vyšel přitom ze spolehlivě zjištěného stavu věci a správní uvážení bylo logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění při respektování základních právních principů správního rozhodování. Ministerstvo vnitra je v první řadě povinno posuzovat splnění zákonných podmínek pro udělení státního občanství a při zvažování možnosti jejich případného prominutí posuzovat obdobné případy shodně. Ministr vnitra mohl prominout nesplněnou podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství v intencích ustavení § 11 odst. 4 tohoto zákona, ale neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, když se žalobkyně opětovně dopustila opožděných plateb na veřejné zdravotní pojištění. Podle názoru ministra vnitra proto rozhodnutí odpovídá okolnostem daného případu a při jeho vydání bylo dbáno na to, aby se nelišil od případů podobných. Ministr vnitra je názoru, že žalobkyni je třeba poskytnout určitý čas, aby správní

orgán přesvědčila, že bude své povinnosti řádně a dobrovolně platit i v budoucnu. Proto byl rozklad žalobkyně zamítnut.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle § 7 odst. 1 zákona o občanství *státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:*

a) má na území České republiky ke dni podání žádosti po dobu nejméně pěti let povolen trvalý pobyt a po tuto dobu se zde převážně zdržuje,

b) prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbyde dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území České republiky,

c) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,

d) prokáže znalost českého jazyka a

e) plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky, povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

Dříve než soud aplikuje citované ustanovení na projednávaný případ žalobkyně, je třeba předeslat některé závěry, k nimž při interpretaci uvedeného ustanovení dospěly správní soudy již v minulosti:

Smyslem a účelem podmínky pro udělení státního občanství dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona ČNR č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, je vyloučit z možnosti nabytí státního občanství České republiky žadatele, který po dobu svého dosavadního pobytu na území České republiky porušoval pobytový režim cizince, neboť je zde oprávněné nebezpečí, že by takový cizinec pokračoval v závažném porušování právních povinností i jako občan České republiky, a je zde tudíž veřejný zájem na tom, aby takový cizinec občanství České republiky nenabyl. Porušení povinností ohlásit cizinecké policii změny pobytu cizince, pokud není motivováno snahou zatajit skutečný pobyt cizince, a vytvořit si tak prostor k protiprávní činnosti, lze považovat pouze za formální opominutí, které samo o sobě nezakládá nesplnění zmíněné zákonné podmínky pro udělení státního občanství České republiky (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2006, čj. 10 Ca 155/2006-116, publikován pod č. 1117/2007 Sb. NSS).

Splnění podmínek dle § 7 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, nebo jejich prominutí nemá za následek vznik právního nároku na udělení státního občanství, ale je naopak pouze základním předpokladem k jeho udělení. Správní orgán musí posoudit i další hlediska, například míru integrace žadatele do české společnosti. Zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci může správní orgán svým uvážením zjišťovat a posuzovat ty skutečnosti, které nejsou zákonnou normou předpokládány, ale uvážením správního orgán jsou uznány za potřebné pro jeho rozhodnutí ve věci (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2009, čj. 11 Ca 385/2008-53, dostupný na www.nssoud.cz).

Jedním z kritérií úvahy, zda cizinci udělit státní občanství, je míra integrace daného cizince do české společnosti. Posuzování integrace žalobce s odvoláním na pracovní integraci jeho matky není překročením zákonem stanovených mezí správního uvážení ani rozšířením podmínek stanovených v § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního

občanství. Skutečnost, že správní orgány přihlédly k tomu, jakým způsobem se matka žalobce, se kterou žije žalobce ve společné domácnosti, snaží pracovně integrovat do české společnosti, je adekvátní smyslu a účelu citovaného zákona (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2012, čj. 11 Ca 267/2009-42, dostupný na www.nssoud.cz).

V projednávaném případě se jeví být stěžejní posouzení důvodů a okolností, za nichž žalobkyně nezaplatila včas zdravotní pojištění za měsíce září, říjen a listopad roku 2004. Soud musí v první řadě konstatovat, že tvrzení žalobkyně o důvodech opožděné platby pojistného za tyto měsíce nebyla v průběhu správního řízení konzistentní a ve výsledku se jeví být značně nevěrohodná a účelová.

Při pohovoru provedeném dne 7. 9. 2010 žalobkyně uvedla, že v ČR byla zaměstnána jen v období od 1. 7. 2004 do 6. 8. 2004. K otázce zdravotního pojištění uvedla, že od 1. 9. 2004 byla samoplátcem až do doby, než odešla na mateřskou. K důvodům nedoplatku za měsíce září až listopad 2004 uvedla, že „k nedoplatku došlo v období, kdy opustila společnou domácnost a než navázala nový poměr“. S tím je zcela v souladu také vyjádření žalobkyně při tomto pohovoru, podle něhož se koncem roku 2004 seznámila se svým současným přítelem, k němuž se nastěhovala do společné domácnosti před Vánoci 2004.

V rozkladu pak ovšem žalobkyně uváděla, že byla zaměstnána také v období od 13. 8. 2004 do 20. 12. 2004, a to u společnosti I & S Service, s. r. o., a spoléhala tedy na to, že za ni tento zaměstnavatel bude zdravotní pojištění platit. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že existenci tohoto pracovního poměru žalobkyně hodnověrně nedoložila, a soud se s tímto hodnocením zcela ztotožňuje. Společnost uvedeného jména nebyla nikdy zapsána do obchodního rejstříku. Zaměstnavatel je ve smlouvě identifikován tedy pouze neexistujícím obchodním jménem a sídlem (doplněno poznámkou, že *IČ přidělí soud*, přičemž smlouva má nabýt účinnosti až dnem zápisu zaměstnavatele do obchodního rejstříku, k němuž ovšem následně nedošlo) a osoba jednající jménem zaměstnavatele je identifikována pouze jménem, příjmením, akademickým titulem a funkcí jednatele. Uvedená smlouva je tak dokumentem, jehož hodnověrnost nelze nijak ověřit a jeho důkazní hodnota je proto prakticky nulová. Vzhledem k tomu, že na straně zaměstnavatele tu vystupuje subjekt, který nemá a nikdy neměl způsobilost mít práva a povinnosti, je uvedená pracovní smlouva zcela zřejmě právním úkonem neplatným od samotného počátku.

Soud se ztotožňuje s žalobou napadeným rozhodnutím i v závěrech o porušení ust. § 10 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění ze strany žalobkyně (pokud by v uvedeném období byla skutečně zaměstnána). Podle tohoto ustanovení *zaměstnanec je povinen oznámit příslušné zdravotní pojišťovně skutečnosti podle předchozího odstavce neprodleně, zjistí-li, že jeho zaměstnavatel tuto povinnost nesplnil, nebo pokud údaje uvedené pod písmeny b) a c) svému zaměstnavateli nesdělil*. Pokud byla žalobkyně upozorněna zdravotní pojišťovnou na fakt, že za ni nebylo v uvedených měsících zaplacen zdravotní pojištění, nepochybně musela zjistit (či přinejmenším měla zjistit), že její (údajný) zaměstnavatel povinnosti týkající se zdravotního pojištění neplní. Pokud žalobkyně dodatečně uhradila za uvedené měsíce zdravotní pojištění, včetně vzniklého penále, nepochybně měla dodatečně splnit také povinnost podle § 10 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění a ohlásit fakt, že byla v uvedeném období zaměstnána. Fakt, že byla v uvedeném období zaměstnancem, totiž mohl mj. mít vliv i na výši jejího zdravotního pojištění, žalobkyně však i za uvedené měsíce zaplatila pojistné tak, jako by byla samoplátcem. Ve spravedlivém očekávání, že notifikační povinnost splnil zaměstnavatel, mohla být tedy žalobkyně nanejvýše do doby, než byla na vznikající dluh na veřejném zdravotním pojištění upozorněna.

Opožděné platby za další dva měsíce roku 2005, byť v tomto případě došlo ke zpoždění pouze v řádu několika dnů, by samy o sobě jistě nemohly být důvodem pro to, aby žalobkyni nebylo uděleno státní občanství. Ve spojení s okolnostmi neplacení pojistného za měsíce září 2004 až listopad 2004 však lze soudit, že i tyto okolnosti dokládají nepřilíš pečlivý přístup žalobkyně k respektování českého právního řádu. Soud tedy ze všech shora uvedených důvodů souhlasí s tím, že porušení povinností podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o občanství, k němuž ze strany žalobkyně došlo, nemělo jen charakter zcela bagatelního a omluvitelného porušení právních předpisů.

Správní orgány pak přistoupily k posouzení možnosti splnění uvedené povinnosti žalobkyni prominout. Byť intenzita porušení předpisů ze strany žalobkyně není příliš vysoká, soud považuje úvahu správních orgánů, která je vedla k neprominutí uvedené podmínky, za zcela logickou a pohybující se v mezích zákona.

Fakt, že od porušování povinností na úseku zdravotního pojištění již uplynula doba několika let, aniž by se žalobkyně dopustila dalšího pochybení, je poněkud relativizován skutečností, že za žalobkyni po značnou část této doby platil zdravotní pojištění stát, jinými slovy řečeno žalobkyně neměla příležitost prokázat změnu svého postoje k plnění povinností na úseku zdravotního pojištění. Právě tímto způsobem se vypořádává žalobou napadené rozhodnutí s podobnou námitkou žalobkyně uvedenou v rozkladu a soud se s tímto posouzením zcela ztotožňuje.

I soud ve shodě se správními orgány považuje za podstatný fakt, že žalobkyně v průběhu svého více než pětiletého pobytu na území České republiky byla legálně zaměstnána pouze ve velmi krátkém období od 1. 7. 2004 do 6. 8. 2004, přičemž jak bylo shora odůvodněno, údajné zaměstnání u společnosti I & S Service, s. r. o., rozhodně nelze hodnotit jako pracovní poměr odpovídající českému právnímu řádu, a to ani v případě, pokud by soud uvěřil tvrzení žalobkyně, které uvedla v rozkladu. Žadatelka přitom pobývá v České republice od jara 2003. Mateřskou dovolenou začala žalobkyně čerpat až od 22. 6. 2006, z čehož vyplývá, že v období zhruba tří let, kdy žalobkyně mohla v České republice pracovat, pracovala legálně pouze po dobu zhruba pěti týdnů. Závěr správních orgánů o nedostatečnosti pracovní integraci žalobkyně je tedy plně na místě, a to i při zohlednění její mateřské a následné rodičovské dovolené. Jak bylo přitom uvedeno v úvodu, pracovní integrace cizince do české společnosti je jedním z hledisek, které může hrát při úvaze o výsledku řízení o žádosti o udělení státního občanství svoji roli.

V neposlední řadě pak nelze přehlédnout ani fakt, že žalobkyně v průběhu samotného správního řízení o udělení státního občanství ohledně svého údajného zaměstnání v srpnu až prosinci 2004 uváděla vzájemně rozporné údaje. Jde přitom o rozpory poměrně zásadní povahy (vztahující se právě ke skutečnostem, o nichž žalobkyně zjistila, že je správní orgány považují v řízení za rozhodné) a vzájemný rozpor mezi jednotlivými žalobkyní sdělovanými údaji rozhodně nelze vysvětlit jen nepřesností při vyjadřování. I z tohoto faktu lze odvodit vztah žalobkyně k českému státu a jeho právním předpisům.

Předmětem soudního přezkumu je v daném případě rozhodnutí, které je založeno na správním uvážení. Soud může u takového rozhodnutí zkoumat pouze to, zda správní orgány při svém správním uvážení zhodnotily všechny relevantní skutečnosti, zda jejich úvahy při hodnocení zjištěného skutkového stavu jsou logické a srozumitelné a zda nevykazují znaky svévole. Soud přitom nemůže nahrazovat správní uvážení provedené správními orgány uvážením svým. V daném případě správní orgány neudělení státního občanství žalobkyni založily na závěru o nedostatečné integraci žalobkyně do české společnosti a na faktu, že žalobkyně doposud neprokázala dostatečný respekt k českému právnímu řádu a odpovědný

přístup k plnění povinností, které z českých právních předpisů pro ni vyplývají. Ve světle všech shora uvedených skutečností má soud za to, že správní orgány při svém uvážení v případě žalobkyně z mezí stanovených zákonem nevybočily.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. ledna 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová , v.r.
předsedkyně senátu